

Plánování tylového zabezpečení druhé armádní operace

Podplukovník Vladislav Peřina

Cíle, kterých má být dosaženo při frontové operaci v počátečním období války vyžadují, aby jednotlivé armádní operace následovaly za sebou bez přerušení. Tato změna podstatně ovlivnila organizaci a činnost týlu armády a frontu. Týl musí již v průběhu první armádní operace vytvářet takové podmínky, aby přechod do druhé armádní operace byl materiálně, technicky a zdravotnický zabezpečen a aby výše zásob v armádě k zahájení druhé armádní operace dosahovala 80–100 % celkové spotřeby armády za operaci. Na konci druhé armádní operace by zásoby v armádě celkem neměly klesnout pod 60–70 % pohyblivých zásob.

Dodržen tyto požadavky v soudobé operaci a boji vyžaduje, abychom na stupni armády a frontu věnovali plánům organizace týlu zvýšenou pozornost.

Pro materiální a zdravotnické zabezpečení druhé armádní operace vycházím z operačních cílů a úkolů, rozhodnutí velitele a zvláštností, které charakterizují hlavně počátek druhé armádní operace.

Do druhé armádní operace přecházejí prvosledové armády bez operačního přeskupení, druhsledové armády pak po velkých přesunech z hloubky.

Druhsledová armáda bude nasazována do mezer vzniklých v průběhu první armádní operace, za současné změny podřízenosti některých svazků.

Ke konci první armádní operace projeví se již na směru hlavního úderu odtržení tankových svazků od motostřeleckých a hloubka odtržení může dosahovat až hloubky jednodenního úkolu. Toto odtržení se bude v průběhu druhé armádní operace zvětšovat.

K zabezpečení strategických cílů na evropském válčišti může se zahájením druhé armádní operace dojít k zasazení vyšších svazů druhého sledu, přičemž může dojít k změně podřízenosti některého svazu.

Tyto operační zvláštnosti mění podmínky i pro týl. Na činnost týlu působí především nepřetržitost operace. V průběhu první armádní operace dochází k neúplnému doplňování pohyblivých zásob na všech stupních. Toto neúplné doplňování je způsobeno různými objektivními vlivy. I při dobré organizaci zásobování nutno počítat, že ke konci první armádní operace nebude doplněna na některém stupni potřeba za poslední den (pravděpodobně to bude na stupni divize) a mimoto nebudou u útvarů a svazků úplné pohyblivé zásoby např. PHM, tech. materiál (ztráty kapacit obalů na PHM zdržením na některém ze zásobovacích stupňů; nedostatek dopravních prostředků k dopravě materiálu v některé dny) apod. Podobná situace může nastat i u zasazovaného svazu druhého sledu.

Z toho vyplývá pro týl závěr, že armáda bude zahajovat druhou armádní operaci s neúplnými pohyblivými zásobami. Tyto jen zčásti doplní v průběhu prvního dne druhé operace, zhruba na tu výši, jak uvedeno v úvodu.

Při změně podřízenosti svazků, ke které pravděpodobně bude docházet zasazením druhsledové armády, může se podstatně změnit složení některé armády (počet vševojskových svazků se může o 1–2 snížit nebo zvýšit, některé armády

mohou být tankové svazky nahrazeny motostřeleckými, změní se počet a složení posilových prostředků apod.). Tato skutečnost může ovlivnit činnost týlu ze dvou hledisek. Za prvé v tom, že výše a složení zásob vezených PAZ nebude odpovídat novému operačnímu složení armády, za druhé v tom, že armáda musí za všech okolností splnit povinnost předat odcházející svazky a útvary na pohyblivých zásobách.

Armáda musí nově organizovat systém zásobování a zabezpečit převzetí a předání svazků do materiální podřízenosti a péče. Nové rozhraní mezi svazy může ovlivnit organizaci silničního zabezpečení, rozmístění PAZ, záloh týlových prostředků a zařízení (zdrav. záloha, zál. sil. prostř. apod.).

Održení tankových svazků od motostřeleckých vytváří pro týl složitější podmínky z hlediska způsobu jejich mat. a zdrav. zabezpečení a obrany a ochrany zásobovacích transportů.

Přísun tankovým svazkům budou zabezpečovat dopravní prostředky armády až do prostoru divizních skladů. Koloběh přísunu z PAZ do divizních skladů počátkem druhé armádní operace může dosahovat 250–300 km a může se zvětšovat.

Při boji tankové divize v hloubce nepřátelské obrany může docházet k dočasnému přerušení přísunu zásobnickou činností zbytků rozprášeného nepřítele, protiúderem větších sil apod.

Proti diverzi a menším silám nepřítele v týlu td přidělíme transportu jednotky pro ochranu. Pro případ dočasného obklíčení td, nutno organizovat zásobování a zdrav. odsuny vzdušnou cestou. Budeme vyčleňovat **zálohu PHM** a tankové munice, abychom pokryli nezbytné potřeby materiálu td v případě dočasného přerušení přísunu nebo ztrát způsobených atomovými prostředky nepřítele. Tuto zálohu začleníme na zad' týlu tankové divize. **Její výše nepřesahuje 40 – 50 % denní spotřeby divize.** Obdobná opatření přejmeme i pro zdrav. zabezpečení.

V plánu organizace týlu na druhou armádní operaci je nutné plánovat zásobování a zdrav. odsuny od tankových divizí vzdušnou cestou, vytvářet zálohy materiálu a zdrav. zařízení pro potřeby td a vyžádat si od velitele armády prostředky pro ochranu transportů.

Při změně podřízenosti některého ze svazů v rámci vyšších svazů může být přijata zásada, že svaz zůstane v materiální péči vlastního vyššího svazu. V tom případě se činnost tohoto svazu neliší podstatně od činnosti jiných svazů, plánujících druhou armádní operaci (přibývá činnost spojená s dokladem o materiální situaci ZT nového vyššího svazu a týlové souhrnné hlášení se vyhotovuje o jeden výtlisk více — pro nový vyšší svaz).

Je-li přijata zásada, že svaz přechází do materiální a zdrav. péče nového vyššího svazu, zkomplikuje se situace tím, že neunifikovaným materiálem (výstroj, aut. mat. apod.) je svaz dále zásobován podle původní podřízenosti, ostatním materiálem je zásobován od nového vyššího svazu. V zásobování proviantem mohou nastat některé potíže, způsobené národními zvyky v přípravě a složení stravy.

ZT svazu, který přechází do materiální podřízenosti jiného vyššího svazu, musí v době co nejkratší provést podrobnou součinnost u nadřízeného odborného náčelníka.

Před zpracováním plánu organizace týlu armády na druhou armádní operaci má předcházet na stupni vyššího svazu součinnost ZT, na které by se ZT armád rozebral:

- stupeň materiálního a zdravotnického zabezpečení jednotlivých svazů,

- DŮ F,
- způsob materiálního a zdrav. zabezpečení jednotlivých armád na hloubku
 - úkoly týlů armád při zasazování svazků druhosledové armády do mezer,
 - úkoly armád ve prospěch operačních výsadek,
 - organizace mat. zdrav. a silničního zabezpečení předmostí na větších řekách apod.

Mat. a zdrav. zabezpečení druhé armádní operace bude plánováno ve velmi krátkém plánovacím období, které probíhá v době řízení materiálního zabezpečení první armádní operace.

Část příslušníků týlu armády musí být vyčleněna ke sledování operační a týlové situace a řízení TÚZ, zbytek příslušníků připravuje podklady a návrhy na plán organizace týlu. Podklady o organizaci týlu svazků a armády a jejich materiální a zdravotnické situaci jsou armádě známy ze souhrnných týlových hlášení, tj. v době plánování jsou tedy nepřesné a vlivem činnosti nepřítele se mohou u některého svazku nebo ve skladech PAZ podstatně změnit.

V této části podkladů vychází tedy armáda jen z předpokladů (situace z minulého dne a přísun, méně předpokládaná spotřeba a ztráty).

Podklady od vyššího svazu v přísunu materiálu na první den mívá v době plánování většinou k dispozici. Další podklady — perspektivní plán přísunu a organizace týlu — je schopen vyšší svaz armádě postupně předávat v době od 2 do 6 hodin od vyhlášení pokynů velitelem vyššího svazu. To znamená, že v době vyhlášení rozhodnutí velitelem vyššího svazu, kterému jsou přítomni velitelé armád, mohou být zástupci týlů armád informováni na TVS vyššího svazu o rozhodnutí po stránce týlové (v některých případech bude ke splnění tohoto úkolu použito směrových důstojníků, vyslaných k armádě).

Další podklady budou armády dostávat pomocí pojítek. Závěrem plánovaného období na vyšším svazu bude organizována součinnost, na konci které budou vydány písemné směrnice ZT vyššího svazu.

Bude-li zachován podobný postup i u armády, může být za další 2–3 hod. informován týl svazků v rozsahu, potřebném pro zahájení práce na plánech a na řízení.

Rozsah plánovacích dokumentů na druhou armádní operaci se vcelku neliší od dokumentů pro první armádní operaci.